

ПРОГНОЗ РОЗВИТКУ АТЕРОСКЛЕРОЗУ ТА ЙОГО УСКЛАДНЕНЬ ПРИ КОМОРБІДНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ

Несен А.О., Гальчинська В.Ю., Чернишов В.А., Грунченко М.М.,
Шкапо В.Л., Тверетінов О.Б., Валентинова І.А.

ДУ “Інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України”, м. Харків

Ціль роботи: визначити біохімічні та цитогістохімічні критерії, які б мали прогностичне значення та можливість оцінки тяжкості перебігу атеросклерозу (АС) у хворих високого кардіоваскулярного ризику (КВР) з коморбідністю патологій.

Матеріали і методи. Обстежено 38 хворих зі встановленими коморбідними захворюваннями – цукровий діабет (ЦД)+гіпертонічна хвороба – 18 хворих, ГХ+ішемічна хвороба серця (ІХС) – 8 хворих, хронічні хвороби нирок+ІХС – 12 хворих, які класифікуються як хворі з високим рівнем КВР. Контрольна група – 8 здорових донорів. Визначено концентрацію малонового діальдегіду (МДА) та сульфгідрильних груп (SH-груп), кількість ліпидовмісних лейкоцитів крові.

Результати. У хворих високого КВР й вираженим ступенем метаболічної дисліпідемії та надлишкової маси тіла (коефіцієнт атерогенності $> 3,0$; індекс маси тіла $> 30 \text{ кг/м}^2$) додатково виявлено збільшення об’ємного відсотку ліпидовмісних лейкоцитів крові більш, ніж у 1,5 рази та збільшення концентрації МДА більш, ніж на (20 %) на фоні зниження концентрації SH-груп більш, ніж на (10 %) у порівнянні з нормою, що є ознакою вагомих порушень в ліпідному спектрі, в процесах транспорту ліпідів лейкоцитами та наявністю дисбалансу в системі перекисного окислення ліпідів та антиоксидантного захисту (ПОЛ/АОЗ), що свідчить про наявність ознак неспецифічного генералізованого запалення на фоні оксидативного стресу. Це є вагомою підставою для прогнозу високої ймовірності розвитку АС або його ускладнень в популяції хворих підвищеного КВР с коморбідністю патологій.

Оцінка ступеня виразності метаболічної дисліпідемії та додатково визначений об’ємний відсоток ліпидовмісних лейкоцитів крові забезпечує можливість більш точно оцінити ступінь порушення ліпідного обміну та виявити наявність у хворих високого КВР й коморбідністю ознак неспецифічного генералізованого запалення вже на ранніх стадіях розвитку атеросклеротичних уражень судин. Додаткове визначення продуктів ліпідної пероксидації (концентрацій МДА та SH-груп) дозволяє врахувати ступінь порушення балансу між ПОЛ та АОЗ і додатковий вплив оксидативного стресу на розвиток і прогресування АС.

Висновок. Визначення додаткових етіофакторів, які формують або прискорюють атеросклеротичні ураження судин, дає можливість об’єктивно оцінити тяжкість перебігу АС або його ускладнень при коморбідних захворюваннях.